

Sygnatura akt VI Ka 58/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **2 kwietnia 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika

Protokolant Dominika Koza

przy udziale Martyny Borowieckiej Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2019 r.

sprawy **M. S.** ur. (...) w P.

syna J. i M.

oskarżonego z art. 284 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 22 października 2018 r. sygnatura akt III K 30/18

na mocy art. 437 k.p.k., art. 438 k.p.k. i art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w miejsce czynu opisanego w punkcie III części wstępnej i przypisanego w punkcie 1 części dyspozytywnej przyjmuje, że oskarżony M. S. w dniu 19 marca 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) sp. z o.o. z/s w G. w sytuacji grożącej tej spółce niewypłacalności zbył samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) T. K. za kwotę 69 000 zł uszczuplając przez to zaspokojenie swojego wierzyciela (...) Bank (...) SA z/s w W., z tytułu wierzytelności wynikającej z umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...) nr (...) zawartej w dniu 06.02.2015 r., czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 300 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu wymierza oskarżonemu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

b) uchyla zawarte w punkcie 1 rozstrzygnięcie o karze i na mocy art. 91 § 1 k.k. za czyny opisane w punktach I, II i IV części wstępnej wymierza oskarżonemu jedną karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

c) na mocy art. 91 § 2 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone powyżej i w ich miejsce wymierza oskarżonemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

d) ustala, że rozstrzygnięcie z punktu 2. dotyczy kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej powyżej;

e) uchyla rozstrzygnięcie z punktu 3 i w jego miejsce na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę przez oskarżonego na rzecz (...) Bank (...) SA z/s w W.:

- kwoty 69 000 zł (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy złotych) jako szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w punkcie 1 a) niniejszego wyroku,

- kwoty 63 340, 20 zł (sześćdziesiąt trzy tysiące trzysta czterdzieści złotych i dwadzieścia groszy) jako szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku;

2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i wymierza mu opłatę za obie instancje w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych.

Sygn. akt VI Ka 58/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 października 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt III K 30/18 Sąd Rejonowy w Gliwicach:

1. uznał oskarżonego M. S. za winnego tego, że:

- w dniu 22 czerwca 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) sp. z o.o. z/s w G. dokonał przywłaszczenia samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) nabytego za kwotę 46 097,10 zł na podstawie umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...)nr (...) zawartej w dniu 31.03.2016 r. z (...) Bank (...) SA z/s w W., działając tym na szkodę w/w banku,

- w dniu 22 czerwca 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) sp. z o.o. z/s w G. dokonał przywłaszczenia samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) nabytego za kwotę 63 340, 20 zł na podstawie umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...) nr (...) zawartej w dniu 31.03.2016 r. z (...) Bank (...) SA z/s w W., działając tym na szkodę w/w banku,

- w dniu 02 maja 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...)sp. z o.o. z/s w G. dokonał przywłaszczenia samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) nabytego za kwotę 88 548,60 zł na podstawie umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...) nr (...) zawartej w dniu 06.02.2015.r. z (...) Bank (...) SA z/s w W., działając tym na szkodę w/w banku,

- w dniu 10 sierpnia 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) sp. z o.o. z/s w G. dokonał przywłaszczenia samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) nabytego za kwotę 77 000,00 zł na podstawie umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 26.06.2015 r. z (...) SA z/s w W., działając tym na szkodę w/w banku,

uznając, iż czyny te stanowiły one ciąg przestępstw, czym wyczerpał znamiona występków z art. 284 § 2 k.k. i za to na mocy art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności oskarżonemu warunkowo zawiesił i ustalił okres próby na 2 lata;

3. na mocy art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego M. S. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Bank (...) SA z/s w W. kwoty 151 888,80 zł;

4. na mocy art. 627 k.p.k., a także art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z późn. zm.) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące opłatę w kwocie 180 złotych i wydatki poniesione przez Skarb Państwa w toku postępowania w kwocie 50 złotych.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżając orzeczenie w całości zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych będących podstawą wyroku, a polegający na błędnym ustaleniu, iż oskarżony swoim działaniem wyczerpał znamiona zarzuconych mu czynów, w sytuacji kiedy oskarżony konsekwentnie wskazuje, że

nie dokonał przywłaszczenia wskazanych aktem oskarżenia samochodów, nadto, że nie otrzymał żadnych wezwań do zwrotu przedmiotowych pojazdów, wskazując jednocześnie na fakt braku pełnienia funkcji prezesa spółki (...) Sp. z o.o. w okresie od stycznia 2017 roku;

2. z ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia pierwszego zarzutu błąd w ustaleniach faktycznych będących podstawą ustalenia wysokości zasądzonego obowiązku naprawienia szkody, wskazując, że według oskarżonego wysokość tego obowiązku jest zawyżona, a nadto, iż z uzasadnienia wyroku nie wynika sposób jej obliczenia, przez co wysokość tego obowiązku nie może być przez oskarżonego zweryfikowana.

W oparciu o tak postawione zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzuconych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle skuteczna, iż jej skutkiem była konieczność zmiany zaskarżonego wyroku, choć z przyczyn niewskazanych w samym środku odwoławczym, którego zarzuty uznać należy za chybione.

Już na pierwszy rzut oka trudno zrozumieć zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oparty na sprzeczności ustaleń z wyjaśnieniami oskarżonego w zakresie w jakim utrzymuje on, że funkcję prezesa spółki (...) przestał pełnić w styczniu 2017 roku, skoro czyny przypisane oskarżonemu popełnione zostały od maja do sierpnia 2016 roku. Wyjaśnienia oskarżonego w zakresie, w jaki utrzymuje on, że nie otrzymał od pokrzywdzonego wezwań do zwrotu samochodów znajdują jednoznaczne zaprzeczenie w zwrotnym oświadczeniu odbioru wezwania, które to wezwanie zostało wysłane na adres spółki, będący równocześnie adresem zamieszkania oskarżonego, i zostało odebrane przez matkę oskarżonego. Niezależnie od tego nie sposób bez popadania w sprzeczność z zasadami doświadczenia życiowego utrzymywać, że oskarżony nie zdawał sobie spraw z konsekwencji podpisanych przez siebie umów kredytowych, w szczególności z zakresie w jakim zaprzestanie płatności rat kredytów skutkowało przejściem na własność pokrzywdzonego banku zakupionych na kredyt pojazdów. W momencie popełnienia zarzuconych czynów oskarżony miał 24 lata, posiada wykształcenie średnie, przez dłuższy okres czasu był w stanie prowadzić przynoszącą dochody działalność gospodarczą, zarejestrował spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i podejmował w jej imieniu szereg czynności prawnych. W kontekście tych okoliczności powoływanie się na brak doświadczenia i młody wiek jako przyczyny nieświadomości konsekwencji podejmowanych działań uznać należy za całkowicie bezpodstawne.

W zakresie w jakim możliwe było ustalenie losów pojazdów będących przedmiotem przypisanych oskarżonemu przestępstw dokumenty jednoznacznie potwierdzają, że to oskarżony podejmował decyzje o rozporządzeniu tymi pojazdami. W szczególności to on podpisał faktury dotyczące sprzedaży samochodu V. (...) (karta 303), jak też nieobjętego aktem oskarżenia samochodu V. (...) (karta 141)

Mając na uwadze powyższe okoliczności i fakt, że oskarżony w żaden sposób nie zareagował na skierowane do niego przez pokrzywdzonego wezwanie do zwrotu pojazdów, ustalenia sądu dotyczące przywłaszczenia przez oskarżonego pojazdów V. (...), V. (...) oraz M. nie mogą budzić żadnych wątpliwości, jak też wątpliwości nie nasuwa prawidłowości kwalifikacji prawnej czynów oskarżonego w odniesieniu do tych pojazdów jako przestępstw z art. 284 § 2 k.k.

Ustalenia sądu I instancji wymagały jednak korekty w zakresie dotyczącym samochodu V. (...) o nr rej. (...). Otóż jak wynika z uzyskanej przez Sąd odwoławczy kopii faktury dotyczącej sprzedaży tego samochodu przez spółkę (...), pojazd ten został zbyty przez oskarżonego w dniu 19 marca 2016 roku. (karta 303) Tym samym do zbycia pojazdu doszło w chwili, gdy jego właścicielem w dalszym ciągu była spółka (...), gdyż zgodnie z umową wynikającej z umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...) nr (...) zawartą w dniu 06.02.2015 r., własność pojazdu przechodziła na kredytodawcę w momencie pozostawiania przez kredytobiorcę w 25 dniowej zwłóce z zapłatą raty kredytu. W przypadku tego pojazdu zwłoka ta nastąpiła dopiero w dniu 2 maja 2016 roku. Tym samym oskarżony skoro w dniu 2 maja 2016 roku nie dysponował już pojazdem V. (...), nie mógł dokonać jego przywłaszczenia. Niemniej mają na uwadze granice aktu oskarżenia wyznaczone zdarzeniem historycznym dotyczącym działań oskarżonego podjętych w

stosunku do tego właśnie pojazdu w ocenie Sądu odwoławczego zachowanie objęte skargą prokuratora można było bez przekroczenia granic skargi ocenić pod kątem realizacji czynu z art. 300 § 1 k.k. Z tego też powodu niezbędna stała się zmiana zaskarżonego wyroku polegająca na ustaleniu, że oskarżony M. S. w dniu 19 marca 2016 roku w G. działając jako prezes zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) sp. z o.o. z/s w G. w sytuacji grożącej tej spółce niewypłacalności zbył samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) nr VIN (...) T. K. za kwotę 69 000 zł uszczuplając przez to zaspokojenie swojego wierzyciela (...) Bank (...) SA z/s w W., z tytułu wierzytelności wynikającej z umowy promocyjnego kredytu niekonsumenckiego (...)nr (...) zawartej w dniu 06.02.2015 r., Fakt, że działanie oskarżonego związane ze zbyciem pojazdu uszczupliło zaspokojenie wierzyciela nie budzi w świetle zgromadzonych dowodów żadnych wątpliwości. To, że zbycie pojazdu nastąpiło w sytuacji grożącej spółce (...) niewypłacalności znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniach samego oskarżonego, który wskazał o utracie płynności finansowej spółki w połowie 2016 roku.

W związku ze zmianą kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego z punktu III części wstępnej zaskarżonego wyroku na czyn z art. 300 § 1 k.k. konieczne było wymierzenie oskarżonemu nowej kary w oparciu o ten przepis. Wysokość tej kary Sąd odwoławczy dostosował do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego wyznaczonego przede wszystkim wielkością uszczuplenia wierzyciela. Przy wymiarze kary uwzględniono również jako okoliczności łagodzące wiek oskarżonego oraz jego uprzednią niekaralność.

Wobec zmiany kwalifikacji prawnej jednego z czynów, który w zaskarżonym wyroku składał się na ciąg przestępstw, za który orzeczono jedną karę, konieczne stało się uchylenie rozstrzygnięcia o karze. Sąd odwoławczy zmuszony był wymierzyć nową karę za zbiegające się 3 przestępstwa z punktów I, II i IV części wstępnej zaskarżonego wyroku i ustalił jej wymiar na poziomie 8 miesięcy pozbawienia wolności z uwzględnieniem liczby przestępstw składających się na ciąg jak też stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych czynów wyznaczony w pierwszym rzędzie wartością przywłaszczonych przez oskarżonego pojazdów. Przy wymiarze kary uwzględniono również jako okoliczności łagodzące wiek oskarżonego oraz jego uprzednią niekaralność.

W oparciu o przepis art. 91 § 2 k.k. orzeczono w konsekwencji karę łączną obejmującą karę jednostkową za czyn z art. 300 § 1 k.k. oraz karę wymierzoną za ciąg przestępstw. Wymiar tej kary ustalono stosując zasadę asperacji przy uwzględnieniu względnie bliskiego związku przedmiotowego łączącego wszystkie zbiegające się przestępstwa na poziomie 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Zmianie musiało ulec rozstrzygnięcie dotyczące środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody. W tym zakresie rozstrzygnięcie należało dostosować do wartości szkody wyrządzonej przypisanym oskarżonemu przestępstwem z art. 300 § 1 k.k. Wartość tej szkody tożsama z wartością uszczuplenia odpowiada wartości zbytego przez oskarżonego pojazdu marki V. (...), tj. kwocie 69 000 zł, za którą oskarżony sprzedał ten pojazd T. K. w dniu 19 marca 2016 roku. Z kolei szkoda wynikająca z przypisanego oskarżonemu czynu z punktu II części wstępnej zaskarżonego wyroku odpowiada cenie pojazdu, za którą oskarżony kupił samochód V. (...), tj. kwocie 63 340, 20 zł, gdyż okres niespełna 3 miesięcy od momentu zakupu samochodu do chwili jego przywłaszczenia był na tyle krótki, że nie mógł wpłynąć istotnie na wartość pojazdu.

Przy braku innych uchybień, w szczególności podlegających uwzględnieniu z urzędu w pozostałej części zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Stosując zasadę z art. 627 k.p.k. zgodnie z którą koszty procesu, w tym koszty sądowe ponosi osoba skazana za przestępstwo, Sąd odwoławczy obciążył oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego, które ograniczają się do ryczałtu za doręczenie pism i wezwań w kwocie 20 złotych. Wobec wymierzenia oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym nowej kary w myśl art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych obciążono go opłatą za obie instancje w wysokości wynikającej z art. 2 ust. 1 pkt tej ustawy.